

gele gesteelde *Otidea*, en de vele *Mollisia*'s op wilgen, een substraat waarop ze in Nederland niet veel voorkomen.

De stralende zon overdag leverde weliswaar ideaal excursieweer op, maar in combinatie met de krachtige droge oostenwind en koude nachten deed dit de paddestoelenoogst zeer snel teruglopen en veranderde de paddestoelen aan het einde van de week in verdroogde lijkjes.

Het leuke van zo'n week samen met buitenlandse mycologen is dat je kunt zien en vergelijken hoe anderen mycologie bedrijven. Dat kan variëren van verzamelen voor de pot (zelfs manden vol met Bittere boleten!) tot net zo serieus werken als wij dat gewend zijn. Samenwerking tussen mycologen van verschillende landen verliep doorgaans uiterst plezierig en dit geeft hoop dat de Babylonische verwarring die de mycologie soms is, langzamerhand zal verdwijnen.

Tijdens de werkweek werden verschillende mycologische publicaties te koop aangeboden. De voornaamste ervan, een bewerking van *Helvella* voor de Bondsrepubliek en de feestbundel ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van de voorzitter van de Duitse mycologische vereniging, worden elders in dit nummer besproken.

Het voordeel van zo'n week als deze was, dat alles keurig voor ons georganiseerd was. Een woord van dank aan de organisatie en vooral aan Heinz Ebert is daarom op zijn plaats.

Tot slot zij vermeld dat de volgende Dreiländertagung zal plaatsvinden van 11 tot en met 17 september 1988 in Ticino (Zwitserland).

Coolia 31(1) januari 1988

"ALBINISME" BIJ DE KLEINE STINKZWAM (MUTINUS CANINUS) EN BIJ ENIGE AGARICALES

G.A. DE VRIES, *Chopinlaan 1, 3741 HE Baarn*

SUMMARY

The occurrence in the Netherlands of white forms of *Mutinus caninus*, *Cystoderma amianthinum*, *Cystoderma lilacipes* and *Russula amoenolens* is recorded.

Het optreden van witte vormen van normaliter gekleurde paddestoelen is ongetwijfeld bekend bij een ieder die zich met mycologie bezighoudt. Een van de meest gewone voorbeelden is wel de witte variëteit (var. *alba*) van de Gele

knolamaniet (*Amanita citrina*). Een halve eeuw geleden zijn door Van der Lek (1938) eens twee artikelen over albinisme bij paddestoelen geschreven, waarin meer voorbeelden worden gegeven en waarin ook nader wordt ingegaan op de mogelijke aard van het verschijnsel. Zelf herinner ik mij nog heel goed eens jaren geleden enige witte vruchtlichamen van de Hanekam (*Cantharellus cibarius*) gevonden te hebben in Groeneveld te Baarn. Later vond ik die ook bij andere soorten zoals de Scherpe kamrussula (*Russula amoenolens*), de Okergele korrelhoed (*Cystoderma amianthinum*) en de zeldzame *Cystoderma lilacipes*. Laatstgenoemde soort werd samen met zijn witte vorm op 6 november 1986 gevonden op de Nulderstrandvlakte in Flevoland. Helaas werden zij daar beide in 1987 niet teruggevonden.

Op 9 augustus 1987 werd tijdens een NMV-excursie naar het landgoed "De Wiersse" tussen Ruurlo en Vorden een groepje Kleine stinkzwammen ontdekt, dat nergens ook maar een spoor van een rode of oranje kleur vertoonde. Bij nader onderzoek van twee naar huis meegenomen exemplaren bleek, dat ook het onder het sporeslijm verborgen deel van het receptaculum volkomen kleurloos was. Aangezien de sporemassa groenig grijs was, ontbrak hier blijkbaar alleen het oranjerode pigment en ging het dus om een partieel albinisme. Opvallend was de bijzonder onaangename, minder aasachtige en meer faecale lucht, die van de exemplaren uitging. Dit is wel in tegenstelling tot wat men gewoonlijk in de literatuur leest, waar van *Mutinus caninus* gezegd wordt, dat hij slechts een zwakke (aas-)geur zou hebben. Het lijkt mij daarom in dit verband wenselijk, de geur van de witte Wiersse-exemplaren in het komende seizoen nog eens goed na te gaan.

Aangezien door een van de excursisten in het veld een aantal kleurenopnamen was gemaakt, werd er van afgezien, de exemplaren in een aquarel vast te leggen. Later bleek dit toch een verkeerde beslissing te zijn geweest, omdat alle opnamen door een of andere oorzaak onbelicht waren. Het is dan ook te hopen dat er in het komende seizoen nieuw materiaal verzameld kan worden voor een uitvoeriger studie en dat dan tevens foto's kunnen worden gemaakt. Dit is nl. van belang, omdat er - voor zover ik heb kunnen nagaan - nergens melding wordt gemaakt van het totaal ontbreken van de oranjerode kleur bij de Kleine stinkzwam. Tot slot moge hier nog worden opgemerkt, dat wegens de opvallende geur ook nog aan *Mutinus ravenelii* is gedacht, omdat die soort een veel sterkere stank zou moeten verspreiden. De slanke bouw van het receptaculum heeft echter uiteindelijk de doorslag gegeven de exemplaren als *Mutinus caninus* te determineren.

LITERATUUR

- Lek, H.A.A. van der (1938). Albino's onder de paddestoelen. *Fungus* 10: 12.
Albinisme bij paddestoelen. *Fungus* 10: 24-25.